

**INSTYTUT GEODEZJI I KARTOGRAFII
ZAPLECZEM NAUKOWO-TECHNICZNYM
DLA PRAC EKSPORTOWYCH GEOKART-u**

Kiedy w związku ze zbliżającą się czterdziestą rocznicą działalności Instytutu Geodezji i Kartografii zwrócono się do GEOKART-u z miłą propozycją scharakteryzowania współpracy IGiK — GEOKART w zakresie eksportu geodezji i kartografii, przyjęliśmy to z prawdziwą przyjemnością, jako szczególną możliwość podkreślenia skutecznego udziału IGiK w tej trudnej działalności.

Współpraca ta rozpoczęła się przed dziesięcioma laty, kiedy GEOKART, wtedy jeszcze jako Zjednoczenie Przedsiębiorstw Geodezyjno-Kartograficznych, stawiał pierwsze kroki w eksporcie usług w zakresie geodezji i kartografii i przeniosła się na utworzone w 1982 r. Przedsiębiorstwo Eksportu Geodezji i Kartografii GEOKART, samodzielnego eksportera i generalnego wykonawcę. Można więc powiedzieć, że jest to też pewnego rodzaju jubileusz dziesięcioletniej współpracy w tej dziedzinie między IGiK i GEOKART.

Istnienie Instytutu Geodezji i Kartografii w postaci bazy naukowo-technicznej oraz współpraca wyrażająca się w różnych formach, ukształtowało w PEGiK GEOKART świadomość, która pozwala śmiało i pewnie podejmować działalność akwizycyjną i marketingową oraz oferować naszym zagranicznym kontrahentom pełny wachlarz usług z dziedziny geodezji i kartografii. Świadomość ta wykształciła się na podstawie wielu przykładów konkretnej pomocy w teoretycznym rozwiązywaniu nowych, napotykanych w eksporcie problemów technicznych, w doraźnym doradztwie naukowym itp. Objęła ona wykonanie wielu analiz i opracowań syntetycznych na temat potencjalnych możliwości eksportu w zakresie geodezji i kartografii do krajów rozwijających się, jak też opracowywanie konkretnych tematów eksportowych, części projektów robót, uczestnictwo w wykonywaniu niektórych pomiarów oraz obróbkę i analizę ich wyników.

Gdyby pokusić się o próbę wymienienia przykładów ważniejszych akcji Instytutu Geodezji i Kartografii na rzecz prac eksportowych należałoby rozpocząć tę listę od kontraktu w IRAKU, który obejmował założenie podstawowych osnów, poziomych i pionowych, na terenie całego kraju. Podjęcie tak wielkiego zadania poza granicami naszego kraju, w nieznanych warunkach klimatycznych i ich wpływie na planowane ope-

racje techniczne, mogło nastąpić przy założeniu, że również baza naukowa Instytutu Geodezji i Kartografii będzie wspierać jego realizację.

Zaczęło się od współuczestnictwa IGiK w opracowaniu warunków technicznych, a następnie objęto nadzorem naukowym szeroki program pomiarów astronomicznych, stanowiący integralną i bardzo ważną część całego zadania. W kontynuacji współpracy przy realizacji kontraktu irackiego uzyskiwano z IGiK poprawki czasu dla obserwacji astronomicznych oraz otrzymano wytyczne do obliczania względnych odchyłek pionu i odstępów od geoidy. Równocześnie Instytut zabezpieczał i realizował program szkoleniowy dla geodetów Iraku — związany z zobowiązaniami kontraktowymi GEOKART-u, a obejmujący elektroniczne pomiary odległości, pomiary grawimetryczne oraz pomiary deklinacji magnetycznej.

W 1981 r. IGiK opracował bardzo szczegółową ofertę na pomiary magnetyczne w Iraku, włącznie z planowanym założeniem i uruchomieniem stałego obserwatorium magnetycznego i sporządzeniem mapy magnetycznej kraju. W tym samym okresie Instytut opracował warunki techniczne do oferty na prace w zakresie teledetekcji dla Iraku, z uwzględnieniem specyfiki regionu i kraju.

W pracach GEOKART-u nad kontraktem zwanym „Wielka Libia” Instytut Geodezji i Kartografii włączał się w różnych formach niemal od początku negocjacji, a następnie powstawały tam założenia do planowanych pomiarów grawimetrycznych w Libii, jak też udzielono wydanej pomocy naukowej przy planowaniu technologii całego zakresu prac fotogrametrycznych dla „Wielkiej Libii”, włącznie ze specyfikacją potrzebnego sprzętu i wyposażenia. Ostatnio, dzięki pomocy i doradztwu Instytutu, została opracowana oferta na pomiar deklinacji magnetycznej na terenie Libii.

Nie można nie wspomnieć o czynnym udziale Instytutu w sporządzeniu i zbadaniu wzorca długości wchodzącego w skład komparatora pionowego, przeznaczonego dla Służby Geodezyjnej w Afganistanie oraz o montażu tego komparatora i przeszkoleniu pracowników tej służby.

W 1981 r., na podstawie posiadanych „Raportów Narodowych” dokonano w Instytucie Geodezji i Kartografii szczegółowej inwentaryzacji istniejących sieci geodezyjnych na całym terenie kontynentu afrykańskiego, niezbędnej dla GEOKART-u przy opracowywaniu szczegółowej koncepcji unifikacji tych sieci.

W oparciu o istniejący w Instytucie Geodezji i Kartografii Ośrodek Przetwarzania Obrazów Lotniczych i Satelitarnych oraz w oparciu o jego bazę instrumentalną GEOKART może, poza typowymi pracami geodezyjnymi i topograficzno-kartograficznymi, oferować również opracowania niekonwencjonalne jakie uzyskiwane są za pomocą technik teledetekcyjnych. Są to dzisiaj najnowocześniejsze metody szybkiego uzyskiwania danych potrzebnych do prawidłowego ukierunkowania gospodarczego rozwoju kraju. Techniki te mają szczególne znaczenie dla krajów rozwijających się, a więc dla eksportu, gdzie klasyczne metody pozyskiwania informacji niezbędnych dla gospodarki są często bardzo trudne, kosztowne i oczywiście bardzo czasochłonne.

W działalności marketingowej i akwizycyjnej PEGiK GEOKART korzysta na bieżąco, również z interesującego opracowania Instytutu na

temat: „Analiza Stanu Rozwoju Teledetekcji w Krajach Rozwijających się”.

W niniejszej notatce wymieniono najważniejsze przykłady współpracy Instytutu Geodezji i Kartografii z Przedsiębiorstwem Eksportu Geodezji i Kartografii GEOKART. Nie obejmują one jednak wielu partnerskich kontaktów, jakie mają miejsce zawsze kiedy GEOKART staje przed trudnym problemem technicznym, wymagającym teoretycznej koncepcji, technicznej rady, bądź też zwyczajnej fachowej dyskusji.

Oceniając pozytywnie tę dziesięcioletnią współpracę z Instytutem Geodezji i Kartografii, Przedsiębiorstwo Eksportu Geodezji i Kartografii GEOKART pragnie rozwijać ją nadal, na zasadach dobrych, partnerskich stosunków, dla pożytku obydwu instytucji i dla dobra eksportu polskiej myśli technicznej z dziedziny geodezji i kartografii.